

Komisja Egzaminacyjna dla Aktuariuszy

LXXIX Egzamin dla Aktuariuszy

Sesja egzaminacyjna w dniu 27 listopada 2018r.

**Rachunkowość i sprawozdawczość finansowa w zakładzie
ubezpieczeń**

Imię i nazwisko osoby egzaminowanej:

Czas trwania egzaminu: 60 minut

Zadanie 1.

Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych:

- (A) w terminie umożliwiającym sporządzenie zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej przynajmniej za poszczególne okresy sprawozdawcze, nie rzadziej niż na koniec kwartału,
- (B) zgodnie z ich treścią ekonomiczną,
- (C) w terminie umożliwiającym sporządzenie zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej przynajmniej za poszczególne okresy sprawozdawcze, nie rzadziej niż raz w roku.

Zadanie 2.

W księgach rachunkowych zakładu ubezpieczeń należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jego rzecz przychody i obciążające go koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego:

- (A) niezależnie od terminu ich zapłaty,
- (B) których termin zapłaty przypada w danym okresie sprawozdawczym,
- (C) których termin zapłaty minął.

Zadanie 3.

W celu zapewnienia zasady ostrożności w wyniku finansowym danego okresu sprawozdawczego należy uwzględnić:

- (A) zmniejszenia wartości użytkowej lub handlowej składników aktywów,
- (B) wyłącznie niewątpliwe pozostałe koszty finansowe,
- (C) wyłącznie niewątpliwe pozostałe koszty operacyjne i straty nadzwyczajne.

Zadanie 4.

Zobowiązanymi za zapewnienie, że sprawozdanie finansowe zakładu ubezpieczeń spełnia wymagania przewidziane przepisami prawa są:

- (A) zarząd i osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych,
- (B) zarząd i komitet audytu,
- (C) zarząd i rada nadzorcza.

Zadanie 5.

Księgi rachunkowe otwiera się:

- (A) nie później niż 3 miesiące od dnia sporządzenia sprawozdania finansowego,
- (B) na początek każdego następnego kwartału w roku obrotowego,
- (C) na dzień rozpoczęcia likwidacji lub ogłoszenia upadłości.

Zadanie 6.

Zakład ubezpieczeń, który nie będzie w stanie kontynuować swojej działalności powinien dokonać wyceny aktywów:

- (A) po cenach sprzedaży netto możliwych do uzyskania, nie wyższych od cen ich nabycia albo kosztów wytworzenia, pomniejszonych o dotychczasowe odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także odpisy z tytułu trwałej utraty wartości,
- (B) według wartości godziwej,
- (C) według cen nabycia lub kosztu wytworzenia.

Zadanie 7.

W rachunku przepływów pieniężnych zakładu ubezpieczeń sporządzającego sprawozdanie finansowe zgodnie z ustawą o rachunkowości zbycie wartości niematerialnych i prawnych wykazywane jest:

- (A) w przepływach środków pieniężnych z działalności lokacyjnej,
- (B) w przepływach środków pieniężnych z działalności operacyjnej,
- (C) w przepływach środków pieniężnych z działalności finansowej.

Zadanie 8.

Zakład ubezpieczeń sporządzający statutowe sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości (MSR) podjął decyzję o przejściu na zasady określone ustawą o rachunkowości. Finansowe skutki tej decyzji zakład odniesie na:

- (A) wynik finansowy roku, w którym podjęto decyzję o zaprzestaniu stosowania MSR,
- (B) kapitał własny,
- (C) kapitał rezerwowy.

Zadanie 9.

Zakład ubezpieczeń sporządzający sprawozdanie finansowe zgodnie z ustawą o rachunkowości, akcje własne wykazuje:

- (A) w aktywach,
- (B) w pasywach poprzez pomniejszenie pozycji kapitał podstawowy,
- (C) w pasywach jako wartość ujemną.

Zadanie 10.

Zasady (polityka) rachunkowości zakładu ubezpieczeń:

- (A) obejmuje m.in. zasady dot. systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów,
- (B) to inaczej zakładowy plan kont,
- (C) zatwierdzane są przez komitet audytu.

Zadanie 11.

Zakład ubezpieczeń sporządzający sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości (MSR):

- (A) w zakresie inwentaryzacji stosuje ustawę o rachunkowości,
- (B) przyjmuje układ bilansu oraz rachunku zysków i strat wynikający z załącznika do MSR 1,
- (C) nie ma obowiązku sporządzania sprawozdania z działalności.

Zadanie 12.

Inwentaryzacja należności spornych dokonywana jest drogą:

- (A) porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości należności,
- (B) uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych należności oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic,
- (C) spisu z natury.

Zadanie 13.

Sprawozdanie z działalności:

- (A) jest obowiązkowym elementem sprawozdania finansowego zakładu ubezpieczeń,
- (B) nie musi być przygotowywane przez zakłady ubezpieczeń, które sporządzają sprawozdania finansowe zgodnie z MSR,
- (C) zawiera, jako wyodrębnioną część, oświadczenie na temat informacji niefinansowych.

Zadanie 14.

W wyniku technicznym zakładu ubezpieczeń na życie uwzględnione są m.in:

- (A) różnice kursowe dotyczące rozrachunków z reasekuratorem,
- (B) przychody z lokat wolnych środków,
- (C) odsetki od środków na rachunku bieżącym.

Zadanie 15.

W ogólnym rachunku zysków i strat zakład ubezpieczeń działu II wykazuje m.in.:

- (A) należne składki na rzecz Polskiej Izby Ubezpieczeń,
- (B) przychody z tytułu pełnienia czynności komisarza awaryjnego,
- (C) wynagrodzenia osób zajmujących się likwidacją szkód.

Zadanie 16.

Jeśli zakład ubezpieczeń działu II przy wyliczeniu rezerwy na premie i rabaty dla ubezpieczonych uwzględnia przychody z lokat to:

- (A) przenosi je z ogólnego rachunku zysków i strat do technicznego rachunku ubezpieczeń,
- (B) przenosi je z technicznego rachunku ubezpieczeń do ogólnego rachunku zysków i strat,
- (C) wykazuje je w kapitale z aktualizacji wyceny.

Zadanie 17.

Jeśli zakład ubezpieczeń działu I stosujący ustawę o rachunkowości w aktywach ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych posiada nieruchomości to wycenia je według:

- (A) wartości godziwej,
- (B) ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonej o wartość naliczonego na dzień bilansowy umorzenia,
- (C) skorygowanej ceny nabycia.

Zadanie 18.

Zakład ubezpieczeń działu II stosujący ustawę o rachunkowości, obligacje wyemitowane przez jednostkę dominującą, które zostały zaliczone do aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności wycenia według:

- (A) skorygowanej ceny nabycia,
- (B) ceny nabycia,
- (C) wartości godziwej.

Zadanie 19.

Jeżeli mimo krótkoterminowego planu finansowego, który początkowo został uznany za realistyczny, nie usunięto niezgodności z minimalnym wymogiem kapitałowym w ciągu 3 miesięcy od dnia jej stwierdzenia, zakład ubezpieczeń ujawnia niezgodność:

- (A) na koniec tego okresu, wraz z wyjaśnieniem jej przyczyn i konsekwencji, a także już zastosowanych i dalszych planowanych środków naprawczych,
- (B) o ile zobowiąże go do tego Komisja Nadzoru Finansowego,
- (C) w kolejnym rocznym sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej, wraz z wyjaśnieniem jej przyczyn i konsekwencji, a także już zastosowanych i dalszych planowanych środków naprawczych.

Zadanie 20.

Zakład ubezpieczeń działu II stosujący ustawę o rachunkowości, w dniu 1 stycznia 20X0 r. nabył udziały w jednostkach podporządkowanych. Na dzień 31 grudnia 20X0 r. zakład ubezpieczeń wykazał dodatnią różnicę z tytułu aktualizacji wyceny posiadanych udziałów w wysokości 30 jednostek. Na dzień 31 grudnia 20X1 r. zakład zidentyfikował przesłanki skutkujące koniecznością pomniejszenia wartości nabytych udziałów o 20 jednostek. Ujemne różnice z tytułu aktualizacji wyceny lokat zakład wykaże:

- (A) jako wynik ujemny z rewaloryzacji lokat,
- (B) bezpośrednio w kapitale własnym w pozycji „kapitał z aktualizacji wyceny” jako pomniejszenie wcześniej wykazanej dodatniej różnicy,
- (C) jako niezrealizowane straty z lokat.

Zadanie 21.

W zakładzie ubezpieczeń sporządzającym sprawozdanie finansowe zgodnie z ustawą o rachunkowości, zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych poręczeń wykazywane są:

- (A) w pasywach bilansu w pozostałych zobowiązaniach,
- (B) jako pozycje pozabilansowe,
- (C) jako element rezerw techniczno- ubezpieczeniowych.

Zadanie 22.

Przy szacowaniu wartości przyszłych zwrotów kosztów zakładu na skutek przejścia roszczeń wobec osób trzecich oraz praw własności do ubezpieczonego majątku, w przypadku prowadzenia działalności dłużej niż 3 lata w danej grupie ubezpieczeń:

- (A) udział sumy otrzymanych i oszacowanych regresów i odzysków w koszcie odszkodowań i świadczeń danego roku zaistnienia szkody nie może przekroczyć średniej arytmetycznej udziału otrzymanych regresów i odzysków w koszcie odszkodowań i świadczeń z trzech kolejnych lat zaistnienia szkody, bezpośrednio poprzedzających rok, dla którego dokonuje się ustaleń,
- (B) udział oszacowanych regresów i odzysków w koszcie odszkodowań i świadczeń danego roku zaistnienia szkody nie może przekroczyć średniej arytmetycznej udziału otrzymanych regresów i odzysków w koszcie odszkodowań i świadczeń z trzech kolejnych lat zaistnienia szkody, bezpośrednio poprzedzających rok, dla którego dokonuje się ustaleń,
- (C) udział sumy otrzymanych i oszacowanych regresów i odzysków w koszcie odszkodowań i świadczeń danego roku zaistnienia szkody nie może przekroczyć sumy otrzymanych regresów i odzysków w koszcie odszkodowań i świadczeń z trzech kolejnych lat zaistnienia szkody, bezpośrednio poprzedzających rok, dla którego dokonuje się ustaleń.

Zadanie 23.

Zakład ubezpieczeń powstały w wyniku połączenia dwóch zakładów ubezpieczeń:

- (A) ma obowiązek sporządzić sprawozdanie finansowe na dzień połączenia,
- (B) może sporządzić sprawozdanie finansowe na dzień połączenia,
- (C) sporządza sprawozdanie finansowe na dzień połączenia o ile zobowiąże go do tego Komisja Nadzoru Finansowego.

Zadanie 24.

Jeśli zakład ubezpieczeń działu II zawarł z ubezpieczającym umowę ubezpieczenia 1 października 201X r., której okres ochrony ubezpieczeniowej rozpoczyna się 1 października 201X r., długość okresu odpowiedzialności nie jest określona, ubezpieczający jest zobowiązany opłacać składkę kwartalną w wysokości 40 jednostek każdego pierwszego miesiąca rozpoczynającego kwartał i obowiązek ten wypełnił, to wartość należności z tytułu tej umowy na dzień 31 grudnia 201X r. wynosi:

(A) 40,

(B) 80,

(C) 0.

Zadanie 25.

Niewykorzystane druki polis oraz inne druki ścisłego zarachowania potwierdzające zawarcie umowy ubezpieczenia należy inwentaryzować :

(A) co najmniej raz w roku obrotowym,

(B) co najmniej raz w miesiącu,

(C) co najmniej raz na kwartał.

Zadanie 26.

Zakład ubezpieczeń działu II stosujący ustawę o rachunkowości, pożyczki podporządkowane wycenia według:

(A) wartości godziwej,

(B) skorygowanej ceny nabycia,

(C) wartości nominalnej.

Zadanie 27.

Utworzone w okresie sprawozdawczym odpisy z tytułu trwałej utraty wartości lokat:

- (A) obciążają wynik finansowy zakładu ubezpieczeń lub kapitał z aktualizacji wyceny w zależności od tego, do której kategorii instrumentów finansowych zaliczono lokatę,
- (B) zawsze obciążają wynik finansowy zakładu ubezpieczeń,
- (C) obciążają wynik lat ubiegłych.

Zadanie 28.

Zakład ubezpieczeń stosujący ustawę o rachunkowości, środki funduszu organizacyjnego:

- (A) utrzymuje na odrębnym rachunku bankowym,
- (B) wykazuje jako element kapitałów rezerwowych,
- (C) może przeznaczyć na prowadzenie działalności prewencyjnej.

Zadanie 29.

W zakładzie ubezpieczeń podział wyniku finansowego może nastąpić:

- (A) po badaniu sprawozdania finansowego a przed jego zatwierdzeniem,
- (B) po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego przez organ zatwierdzający poprzedzonym wyrażeniem przez biegłego rewidenta jedynie opinii bez zastrzeżeń,
- (C) po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego przez organ zatwierdzający poprzedzonym wyrażeniem przez biegłego rewidenta opinii bez zastrzeżeń lub z zastrzeżeniami.

Zadanie 30.

Zakład ubezpieczeń sporządzający sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości (MSR), w sprawozdaniu z wyniku finansowego i pozostałych całkowitych dochodów:

- (A) rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość należności od ubezpieczających prezentuje jako pozostałe przychody,
- (B) zyski lub straty nadzwyczajne prezentuje w części wyniku finansowego,
- (C) zyski z wyceny rzeczowych aktywów trwałych prezentuje w części pozostałych całkowitych dochodów, które nie będą reklasyfikowane do wyniku finansowego.

Zadanie 31.

Zakład ubezpieczeń przy wyliczaniu rezerw techniczno- ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności:

- (A) stosuje wartość godziwą,
- (B) grupuje zobowiązania z tytułu zawartych umów ubezpieczenia według jednorodnych grup ryzyka, co najmniej w podziale na linie biznesowe,
- (C) nie uwzględnia wartości opcji umownych zawartych w umowach ubezpieczenia.

Zadanie 32.

Zakład ubezpieczeń dla celów wypłacalności:

- (A) nieruchomości inwestycyjnych nie może wyceniać przy zastosowaniu modeli kosztowych, jeżeli wycena wartości tych aktywów jest ustalona jako koszt pomniejszony o odpisy z tytułu amortyzacji i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości,
- (B) rzeczowe aktywa trwałe może wyceniać przy zastosowaniu modeli kosztowych, jeżeli wycena wartości tych aktywów jest ustalona jako koszt pomniejszony o odpisy z tytułu amortyzacji i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości,
- (C) koryguje wartość rzeczowych aktywów trwałych wycenionych według ceny nabycia poprzez dodanie szacunkowych kosztów doprowadzenia do sprzedaży, jeżeli szacunkowe koszty doprowadzenia do sprzedaży są istotne.

Zadanie 33.

Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności ustala się:

- (A) bez uwzględnienia zasady ostrożnej wyceny,
- (B) w sposób ostrożny, wiarygodny i obiektywny,
- (C) bez uwzględniania oczekiwanego wzrostu kosztów.

Zadanie 34.

Przy wycenie aktywów i zobowiązań dla celów wypłacalności zakład ubezpieczeń:

- (A) nie przyjmuje założenia kontynuacji działalności,
- (B) przyjmuje założenie kontynuacji działalności,
- (C) stosuje Międzynarodowe Standardy Rachunkowości.

Zadanie 35.

Organ nadzoru zgodę na nieujawnianie przez zakład ubezpieczeń i zakład reasekuracji informacji przez zakład ubezpieczeń w sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej może wyrazić:

- (A) na wniosek złożony przez Radę Nadzorczą zakładu,
- (B) o ile nie dotyczy informacji o kwocie istotnej niezgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności w okresie sprawozdawczym, nawet jeżeli później została ona usunięta, wraz z wyjaśnieniem jej źródeł i konsekwencji, a także zastosowanych środków naprawczych,
- (C) w drodze postanowienia.

Zadanie 36.

Wraz ze sprawozdaniem o wypłacalności i kondycji finansowej zakład ubezpieczeń ujawnia:

- (A) oświadczenie nt. danych niefinansowych,
- (B) dane statystyczne dotyczące postępowań pozasądowych,
- (C) sprawozdanie z działalności.

Zadanie 37.

Zakład ubezpieczeń działu I stosujący ustawę o rachunkowości, który nie posiada lokat wolnych środków, różnice z tytułu aktualizacji wyceny jednostek w funduszach inwestycyjnych zaliczonych do aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu ujmuje:

- (A) w technicznym rachunku ubezpieczeń na życie,
- (B) bezpośrednio w kapitale własnym w pozycji „kapitał z aktualizacji wyceny”.
- (C) jako niezrealizowane zyski lub straty z lokat i wykazuje w ogólnym rachunku zysków i strat.

Zadanie 38.

Zakład ubezpieczeń ujawnia sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej:

- (A) w ciągu 14 dni od zatwierdzenia sprawozdania przez Radę Nadzorczą,
- (B) nie później niż w ciągu 14 tygodni po zakończeniu roku obrotowego,
- (C) wraz ze statutowym sprawozdaniem finansowym.

Zadanie 39.

Zakład ubezpieczeń działający w formie towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych do dodatkowego rocznego sprawozdania finansowego i statystycznego dołącza również informację o wartości składki przypisanej brutto:

- (A) w podziale na poszczególne związki wzajemności członkowskiej działające w zakładzie,
- (B) wyrażonej w złotych i w groszach, w okresie sprawozdawczym, z tytułu umów ubezpieczenia zawartych z osobami niebędącymi członkami tego towarzystwa,
- (C) w podziale na członków kapitałowych i pozostałych.

Zadanie 40.

Kwoty wykazywane w dodatkowym sprawozdaniu finansowym i statystycznym wyraża się:

- (A) w tysiącach złotych,
- (B) w złotych z dokładnością do groszy,
- (C) z dokładnością przyjętą przez zakład ubezpieczeń.

Egzamin dla Aktuariuszy
Sesja egzaminacyjna w dniu 27 listopada 2018r.

Rachunkowość i sprawozdawczość finansowa w zakładzie
ubezpieczeń
Arkusz odpowiedzi*

Zadanie nr	Odpowiedź	Punktacja♦
1	B	
2	A	
3	A	
4	C	
5	C	
6	A	
7	B	
8	B	
9	A	
10	A	
11	A	
12	A	
13	C	
14	A	
15	B	
16	A	
17	A	
18	A	
19	A	
20	B	
21	B	
22	A	
23	A	
24	C	
25	A	
26	B	
27	B	
28	A	
29	C	
30	C	
31	B	
32	A	
33	B	
34	B	
35	B	
36	B	
37	A	
38	B	
39	B	
40	B	

* Oceniane są wyłącznie odpowiedzi umieszczone w *Arkuszu odpowiedzi*.

♦ Wypełnia Komisja Egzaminacyjna.